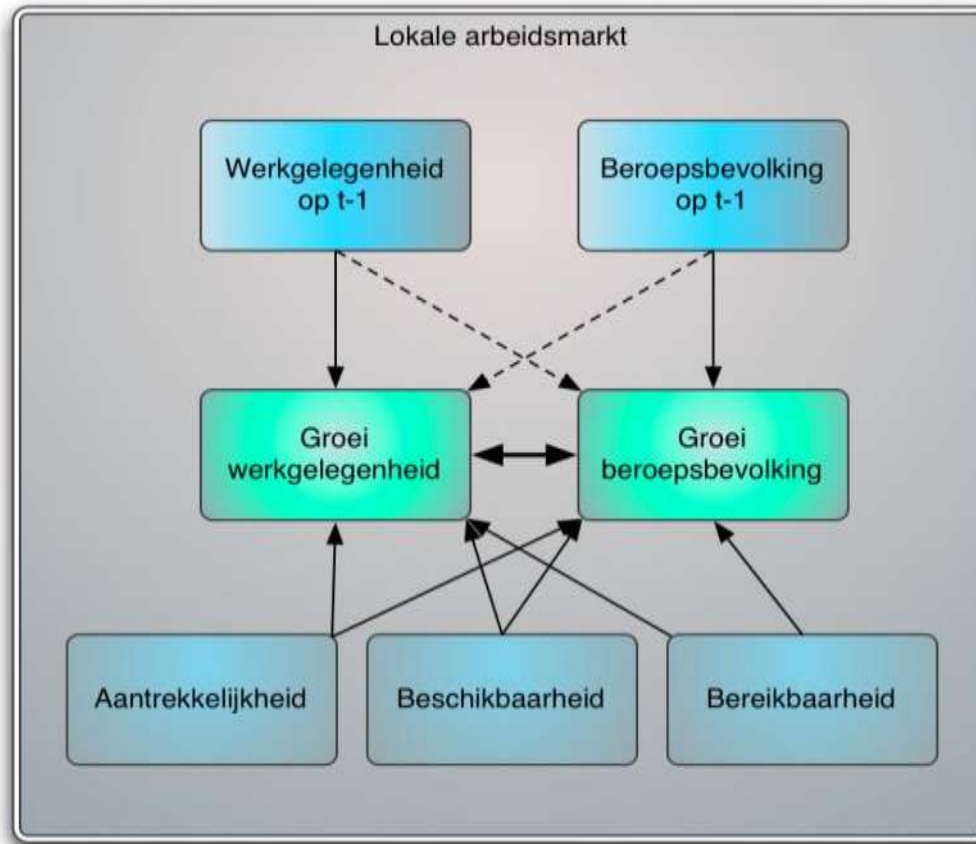


“Over de manier waarop de ruimtelijke ontwikkeling en de sociaal–economische ontwikkeling elkaar beïnvloeden is weinig bekend. Met name over de invloed over en weer van de woonplaatskeuze van de mensen en de werkplaatskeuze van bedrijven bestaat nog grote onzekerheid”

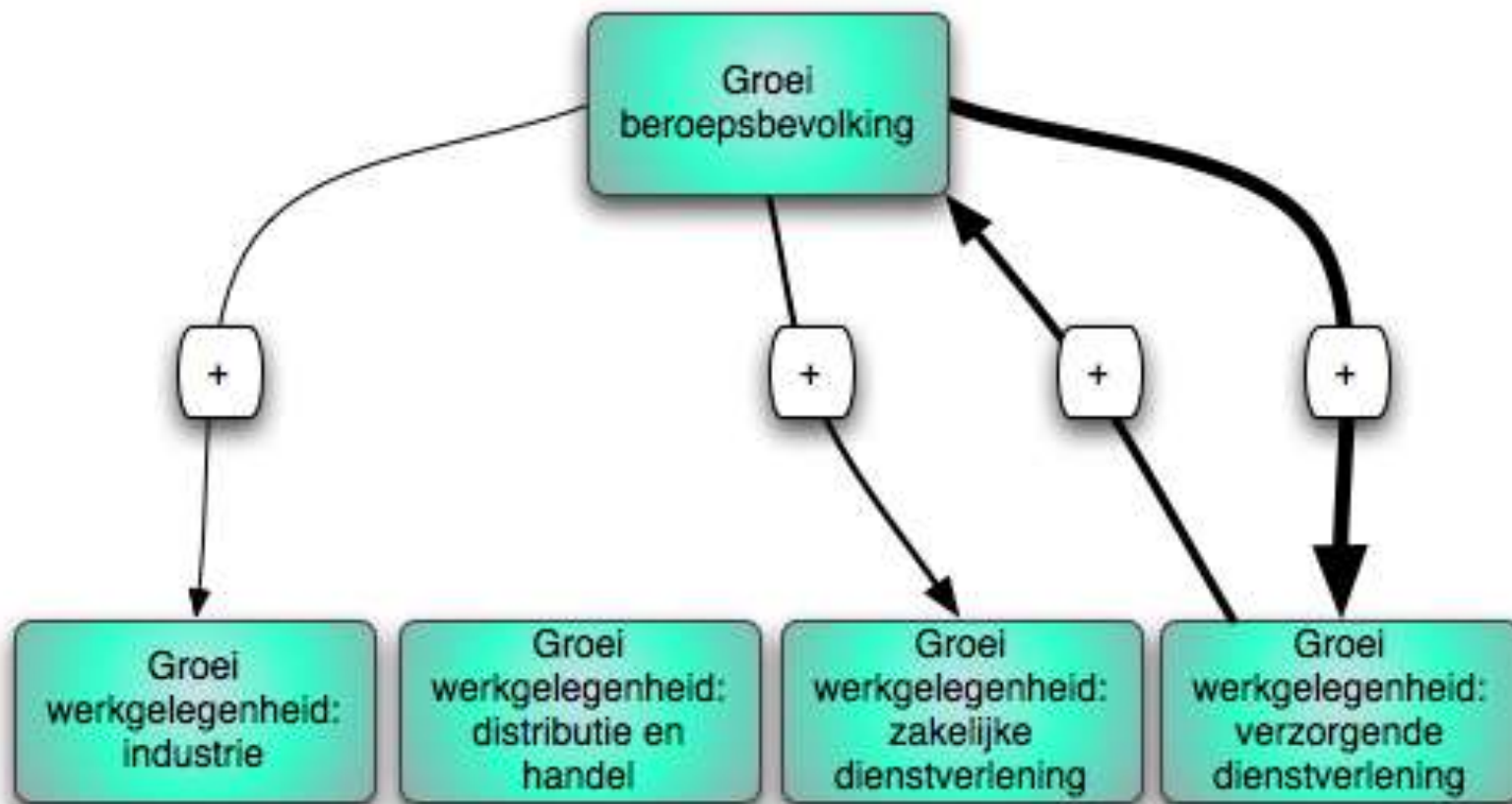
Modelaanpak



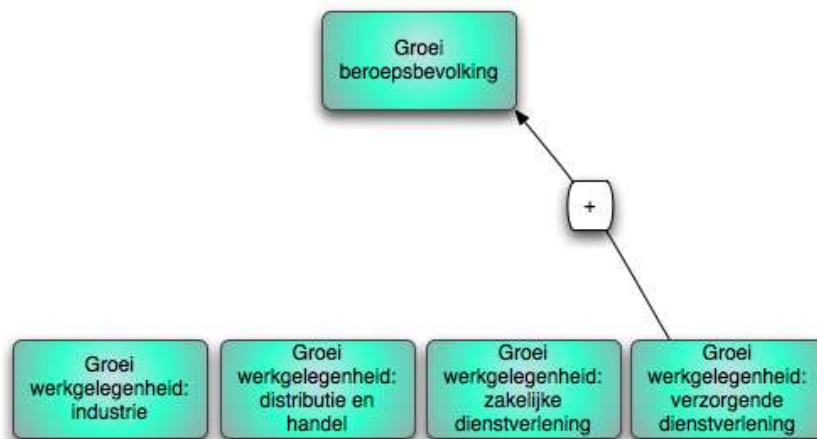
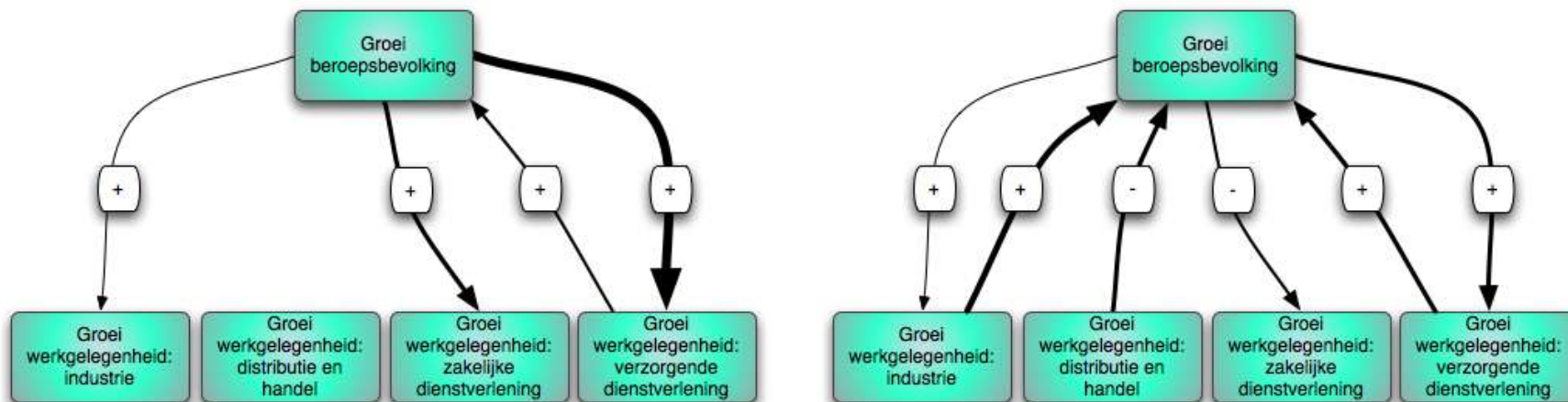
$$dP_{i,t} = X\beta + dWE_{i,t} + WE_{i,t-1} - \lambda_P P_{i,t-1} + \text{andere P-factoren}$$

$$dE_{i,t} = Y\delta + dWP_{i,t} + WP_{i,t-1} - \lambda_E E_{i,t-1} + \text{andere E-factoren}$$

Totaal: “werken volgt wonen”



Per landsdeel



Woonwerk-dynamiek:

- ▶ Werken volgt wonen = Randstedelijk fenomeen (Noordvleugel)
 - ▶ Werken volgt werken
- ▶ In Periferie wordt er weinig gevolgd (als er al iets wordt gevolgd, dan volgt wonen werken)
- ▶ Het zit 'm vooral in de dienstverlening

Stellingen

1. Demografie en economie/innovatie zijn vooral verbonden via de arbeidsmarkt
2. Nederlandse steden en regio's zijn te klein om internationaal te kunnen concurreren
3. De investeringsagenda van ELI moet gericht zijn op kenniseconomie en Nederlandse steden competitiever maken
4. Overijssel moet zich via "smart specialization" richten op netwerken

Stellingen

1. Arbeidsmobiliteit is de belangrijkste aanjager van groei in clusters
2. Er zijn onbenutte kansen in skill-based relaties in steden en regio's (relatedness)
3. Investeren in wonen of werken alleen is geen goede strategie bij krimp
4. Sectorale verbondenheid is belangrijker voor groei (tegen krimp) dan de woon-werk relatie

Stellingen

1. Bestuurlijk inzicht en draagvlak is nodig voor het benutten van latente kansen
2. Succesvolle alianties tussen sectoren spreiden zich over een grotere regio uit dan de individuele stad
3. Een grotere agglomeratie-omvang is een noodzakelijke maar niet voldoende voorwaarde voor “success” – verbondenheid is een alternatief.

GROTE vragen

1. Passen stad en bewoners nog wel bij elkaar? (?)
2. Nieuwe steden voor oude bewoners en oude steden voor nieuwe bewoners (?)
3. De sturing en maakbaarheid van de stad is beperkt (!, maar)
4. Moet de stad worden opgeschaald? (!?)
5. Demografie en innovatie: hebben met elkaar te maken in arbeidspotentieel (!)